



## RECULL DE PREMSA

# Cloenda del Centenari de l'IEC

**23 de gener del 2008**

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)



No fa gaire, enmig de la persistent commoció en què viu immersa la política pakistanesa, un diari barceloní publicava una entrevista a **Hamid Gul**, excap dels serveis secrets pakistanesos, que acabava amb aquesta desconcertant afirmació: «Darrere de l'11-S hi ha el Mossad [serveis secrets d'Israel] i el vicepresident nordamericà, **Dick Cheney**, amb l'empresa de mercenaris Blackwater».

Després de llegir aquestes declaracions i de recordar la reivindicació que va fer l'Al-Qaida de **Bin Laden** d'aquells esgarriposos atemptats, em va quedar el dubte de si el senyor **Gul** és un il·luminat o si es pensa que bevem a galet. En tot cas, la política és massa important, perquè incideix en la vida de tantes



CARLES Duarte

## Mirador

### Política i realitat: ¿una Catalunya de quants milions?

persones, perquè ens la puguem prendre com una mena de joc on tot s'hi val i on es difuminen fins a fer-se inexistents els límits entre el que és cert i el que és fals.

La realitat és l'únic punt de partença raonable de qualsevol programa polític consistent. És clar, tots tenim un punt de vista, fruit de l'experiència i del personatge que construïm de nosaltres mateixos i amb què ens presentem davant dels altres, priorititzant la solidaritat o el benestar, la preservació del medi ambient o el progrés material.

Algú ha dit amb raó que les persones som animals literaris, perquè sentim l'impuls de fer de la nostra vida un relat. Per això ens agraden tant les novel·les o les pel·lícules: s'hi conten històries. La imaginació és l'aliment i el motor de l'existèn-

La política és massa important perquè sigui un joc en què tot s'hi val

cia humana. Però malament rai quan la imaginació no està arrelada en la realitat. Sobretot quan no decidim només sobre les nostres vides, sinó també sobre les dels altres.

La setmana passada es va fer la cloenda del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans. El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació s'hi va referir a altres commemoracions coincidents que ens recorden que fa cent anys el catalanisme, que havia anat agafant consistència a la segona meitat del segle XIX, va arri-

bar a les institucions i va iniciar-hi una ambiciosa obra de govern amb fruits que s'han demostrat perdurables. El conseller **Tresserras** reclamava, en un saludable exercici de sentit de la realitat, que el catalanisme no es concebé avui com un projecte per a una part del país, sinó pensant en els més de set milions de persones que hi vivim. Poca estona abans el professor **Serra Ramoneda** assenyalava el risc de fractura social si es crea un escenari en què s'accentuin les distàncies econòmiques o si l'accés a les tecnologies i al coneixement no es generalitza prou.

I em venia al cap aquell eslògan de la transició que agradava tant a **Jordi Pujol**: «Fer de Catalunya un sol poble». Doncs això, amb ambició però sense oblidar-se mai de la realitat complexa del present.



## Les cares de les notícies



PRESIDENT DEL BCE

Jean-Claude  
Trichet

### Excés de rigor?

Abaratar el preu del diner pot disparar la inflació, i evitar-ho és un dels objectius fundacionals de la política monetària del Banc Central Europeu. Però en un context de crisi borsària global, cal preguntar-se si el BCE no ha pecat d'un excés de rigor en la seva decisió de no rebaixar els tipus d'interès, contràriament al que va fer amb èxit la Reserva Federal per parar la caiguda.



PRESIDENT DE LA FECAC

Francisco  
García Prieto

### Molts diners, i encara més

La Federació d'Entitats Culturals Andalusos de Catalunya demana al president Montilla que li augmenti les subvencions. García Prieto pretén fer-se la víctima acusant d'"arbitrari" el conseller Tresserras perquè no el subvenciona encara més. Tot i les dades falsejades de l'assistència a la Feria de Abril, la FECAC continua sent un dels principals receptors d'ajuda pública de les diferents institucions... i en volen més.

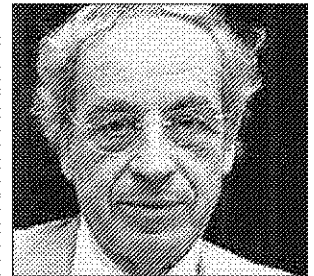


PRESIDENT DEL CCMA

Albert  
Sáez

### Un professional de consens

El periodista Albert Sáez, exdirector adjunt de l'AVUI i actual secretari de Comunicació del govern, va ser elegit ahir per un ampliíssim consens president del consell de govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). Sáez va obtenir 110 vots a favor, del PSC, ERC -de qui partia la proposta-, ICV-ElNiA i CiU; 11 abstencions, del PP, i només 3 vots en contra, els de Ciutadans. Després d'unes negociacions en què han plogut les acusacions de partidisme, Saéz, professional d'acreditada trajectòria i capacitat de forjar consensos, s'ha marcat el repte de vèncer les reticències amb un nou model de gestió.

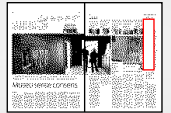


PRESIDENT DE L'IEC

Salvador  
Giner

### I ara, l'IEC del segle XXI

Salvador Giner ha advocat per aprofitar el segon segle de vida en què acaba d'entrar l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) per repensar el seu futur en una etapa d'acceleració dels canvis científics. És un excel·lent propòsit després de la celebració del centenari de la institució, que s'ha prolongat durant 16 mesos amb un balanç de prop de 500 actes i 70 activitats acadèmiques.



## L'IEC es vol replantejar el futur després del centenari

**Redacció**  
BARCELONA

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va cloure ahir oficialment la commemoració del seu primer centenari, que ha tingut lloc al llarg dels últims 16 mesos amb un balanç de 484 actes i més de 70 activitats acadèmiques. El president de l'IEC, Salvador Giner, ha qualificat de "més que satisfactòria" aquesta commemoració. A partir d'ara, segons Giner, és un bon moment perquè l'IEC iniciï un procés de reflexió i "repensi el seu futur". Pel president de la institució, l'IEC ha de reflexionar sobre el paper que l'acadèmia catalana ha de tenir a partir d'ara, tant pel que fa a les seves funcions com a la mateixa natura de l'Institut.

Aquesta reflexió, segons explica Giner, afecta totes les seccions de l'IEC, ja que són totes les branques de la ciència les que estan patint una intensa transformació en aquest inici del segle XXI. En l'àmbit de la filologia, per exemple, Giner destaca canvis tan importants com la digitalització del *Diccionari* de l'IEC, que ja ha tingut tres milions de visites. "Un cop passat el centenari, ara és el moment ideal per replantejar-ho tot", afegeix Salvador Giner. ■



## L'IEC aposta per «repensar» les seves funcions en la cloenda del centenari

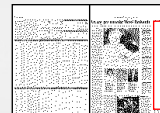
RAÛL MAIGÍ / **Barcelona**

● Acabades les celebracions, arriba l'hora de la reflexió. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), que ahir va cloure formalment el seu centenari, ha anunciat un procés de debat per «repensar» l'acadèmia, la qual cosa significa discernir sobre les seves competències, l'estructura interna, el funcionament i l'adaptació a les noves ei-

nes de difusió del coneixement del segle XXI, tot plegat sense perdre el seu compromís nacional amb la cultura i la societat catalanes. Així ho va expressar ahir Salvador Giner, president de l'ens, que va qualificar d'«espectacular» el creixement de l'IEC i l'apropament a la població des que a finals del 2006 es van inaugurar els actes del centenari. Han estat unes

80 activitats amb 484 convocatòries en què hi han pres part 117 especialistes. Entre les propostes més reeixides hi ha l'exposició del centenari, que ha aplegat 76.000 persones; la versió reduïda de la mostra es veurà a l'Alguer i a Perpinyà aquest any. Pel que fa a publicacions, els acadèmics destaquen el nou *Diccionari de la llengua catalana* i el segon volum

de la història de l'entitat. L'IEC ha augmentat també la representació territorial amb seus a Alacant, Lleida, Perpinyà i Castelló. Giner va dir que la seu de les Illes aviat serà una realitat, i va anunciar també la incorporació de dues entitats filials més (ja en són 28). L'IEC participa aquest any en altres actes com l'Any Rodoreda i el vuitè centenari de Jaume I.



## L'IEC tanca la commemoració del seu primer centenari

E.P. Barcelona.

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) finalitzà ahir horabaixa la commemoració del seu primer centenari, que ha inclòs 484 convocatòries i més de 70 activitats acadèmiques, segons destaca el president de l'acadèmia, Salvador Giner, que feu un balanç «més que satisfactori» dels darrers setze mesos.

Giner celebrà que, gràcies als actes commemoratius, l'Institut ha registrat un augment «espectacular» de les relacions amb la ciutadania i destacà la jornada de portes obertes del dia de Sant Jordi, quan l'IEC «fou envaït» de visitants.

Giner també remarquè la «major» implantació al territori de l'IEC, amb seus noves a Alacant, Lleida, Castelló i Perpinyà, i dues noves filials, que passen a engrandir les 26 ja existents.

El president felicità la vinculació «intensa» de la institució amb les universitats de Catalunya durant el darrer any i mig, l'expansió «considerable» de les publicacions de l'IEC en català i anglès, amb l'èxit de la sortida al mercat de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana*, com també la digitalització dels seus fons en tots els camps científics. Segons el president, la commemoració del centenari serví, a més, perquè «l'IEC s'hagi convertit en un fòrum de discussió nacional i internacional dels temes actuals més importants».

L'IEC clausurà l'activitat dels darrers mesos amb la mirada posada en el futur i amb l'objectiu d'«obrir un període d'intensa reflexió» sobre quin és el paper de l'acadèmia durant aquest segle XXI.

«Cal continuar sent útils», puntualitzà el president, que assenyala temes com la immigració, el canvi climàtic o l'ús social del català com els principals temes a discutir.



## ANIVERSARI

# L'IEC clausura els actes del centenari i inicia una reflexió sobre el seu futur

Efe/DdeG, Barcelona. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va culminar ahir amb una conferència de l'economista Antoni Serra Ramonedà els gairebé 500 actes que ha convocat amb motiu del seu centenari i inicia un període de reflexió sobre el futur de l'acadèmia en entendre els seus responsables que ha d'adequar-se al segle XXI.

El president de la institució, Salvador Giner, juntament amb el vicepresident, Antoni Riera, va valorar positivament les diferents activitats organitzades des d'octubre de 2006 fins a la data en asseverar que s'han presentat «amb molt poca nostàlgia i sense triomfalisme», aconseguint-se tant un coneixement més ampli per part dels ciutadans de l'entitat com una major implantació territorial.

No obstant això, Antoni Riera va indicar que l'IEC ha d'aprofitar ara aquest període com a «revulsiu per a una reflexió interna de totes les estructures de l'entitat», amb cinc seccions i 28 filials. Riera és partidari que a mitjà termini s'obri un debat sobre les competències, les virtualitats, les seccions i fins i tot el funcionament de l'IEC mateix, en un món globalitzat amb fenòmens tan diversos com el canvi climàtic o les grans migracions, que necessita de noves eines d'estudi. D'altra banda, va avançar que el 2008 l'Institut participarà activament en l'Any Rodoreda, en commemoració del centenari del naixement de l'escriptora Mercè Rodoreda, així com en el vuitè centenari del naixement del rei Jaume I.

Davant l'èxit de públic de la primera jornada de portes obertes el dia de Sant Jordi de l'any passat, la institució ha decidit tornar a organitzar-ne una altra el mes d'abril vinent, que inclourà un concert interpretat per la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona.





→ ENTIDADES

### El IEC celebra el éxito de los actos de su centenario

*Barcelona.* El Institut d'Estudis Catalans (IEC) finalizó ayer por la tarde la conmemoración de su primer centenario, que ha contado con 484 convocatorias y más de 70 actividades académicas, según destacó ayer el presidente de la academia, Salvador Giner, que hizo un balance "más que satisfactorio" de los últimos dieciséis meses. Giner celebró que, gracias a los actos conmemorativos, el instituto ha registrado un aumento "espectacular" de las relaciones con la ciudadanía. **E. Press**





# Culminan los actos del centenario del IEC

**BARCELONA** AGENCIAS El Institut d'Estudis Catalans (IEC) culminó ayer con una conferencia del economista Antoni Serra Ramonedá los casi 500 actos que ha convocado con motivo de su centenario e inicia un periodo de reflexión sobre el futuro de la academia al entender sus responsables que debe adecuarse al siglo XXI.

El presidente de la institución, Salvador Giner, junto

con el vicepresidente, Antoni Riera, valoró positivamente las diferentes actividades organizadas desde octubre de 2006 hasta la fecha al aseverar que se han presentado "con muy poca nostalgia y sin triunfalismo", consiguiéndose tanto un mayor conocimiento por parte de los ciudadanos de la entidad como una mayor implantación territorial.

Sin embargo, Antoni Riera señaló que el IEC debe

## ■ El presidente de la entidad, Salvador Giner, insta a reflexionar sobre el futuro de la academia en el siglo XXI

aprovechar ahora este periodo como "revulsivo para una reflexión interna de todas las estructuras de la entidad", con cinco secciones y 28 filiales. Riera es partidario de que a medio plazo se abra un debate sobre las compe-

tencias, las virtualidades, las secciones e incluso el mismo funcionamiento del IEC, en un mundo globalizado con fenómenos tan diversos como el cambio climático o las grandes migraciones, que necesita de nuevas herramientas

de estudio. Por otra parte, avanzó que en 2008 el instituto participará activamente en el Año Rodoreda, en conmemoración del centenario del nacimiento de la escritora Mercè Rodoreda, así como en el octavo centenario del nacimiento del rey Jaume I. Ante el éxito de público de la primera jornada de puertas abiertas el día de Sant Jordi del año pasado, la institución ha decidido volver a organizar otra el próximo mes de abril, que incluirá un concierto interpretado por la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona.

## **Tresserras se compromete a atorgar un "mayor reconocimiento" al IEC como "academia nacional en todos los ámbitos"**

BARCELONA, 24 Ene. (EUROPA PRESS) -

El conseller de Cultura y Medios de Comunicación, Joan Manuel Tresserras, se comprometió anoche en la sesión de cierre de la conmemoración del centenario del Institut d'Estudis Catalans (IEC) a atorgar un "mayor reconocimiento", con una "base legal más firme", del IEC como "academia nacional en todos los ámbitos".

Según informó hoy el IEC, el conseller reconoció que "no ha habido una actitud de la administración suficientemente dedicada de forma incondicional a dar apoyo al instituto", pero declaró que, desde la conselleria que preside, a partir de ahora procurarán hacerlo.

Tresserras pidió a los representantes del IEC que por su parte se comprometan también "con el país para trabajar por el acceso a la sociedad de conocimiento" que, a su entender, todos los catalanes necesitan un IEC "radicalmente comprometido con la modernidad, capaz de atraer a la gente joven, más vinculado a las universidades, al tejido cultural e industrial y a la administración".

## **L'IEC tanca la commemoració del seu centenari amb unes 70 activitats acadèmiques i un balanç "més que satisfactori"**

BARCELONA, 23 de gener (EUROPA PRESS)

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) finalitza aquesta tarda la commemoració del seu primer centenari, que ha tingut 484 convocatòries i més de 70 activitats acadèmiques, segons ha destacat avui el president de l'acadèmia, Salvador Giner, que ha fet un balanç "més que satisfactori" dels últims setze mesos.

En roda de premsa, Giner ha celebrat que, gràcies als actes commemoratius, l'institut ha registrat un augment "espectacular" de les relacions amb la ciutadania, i ha destacat la jornada de portes obertes del dia de Sant Jordi, quan l'IEC "va ser envaït" de visitants.

Giner també ha destacat la implantació "més important" al territori de l'IEC, amb seus noves a Alacant, Lleida, Castelló i Perpinyà, i dues noves filials, que passen a engrandir les 26 ja existents.



Antoni Riera i Salvador Giner durant el Balanç realitzat pels mitjans de comunicació

**Barcelona**

L'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat 480 activitats de tipologia diversa durant els darrers setze mesos

## **L'IEC finalitza les celebracions del Centenari i enceta un període d'auto-reflexió**

ALBERT GARCÍA

Malgrat que la sessió de clausura del primer Centenari de l'[Institut d'Estudis Catalans](#) (IEC) tindrà lloc avui al vespre, el seu president, Salvador Giner ja ha ofert un primer balanç dels darrers setze mesos de commemoració. Ha destacat "la intensificació de la relació de l'Institut amb la ciutadania en el que ha estat un esforç de projecció exterior de la institució", i també "la considerable expansió de les publicacions de l'acadèmia, entre les quals cal destacar la digitalització de tot el seu [catàleg](#)". Tanmateix, Giner també ha subratllat en la roda de premsa "la voluntat d'obrir un període d'intensa reflexió sobre el paper de l'Institut i el seu paper en la societat catalana del futur".

Aquest vespre culminaran els setze mesos de d'activitats programades al voltant del Centenari de la institució. Aquest acte final se celebrarà a les set de la tarda a la Sala Prat de la Riba de la seu de l'IEC, a la Casa de Convalescència de Barcelona, i consistirà en una conferència de l'economista Antoni Serra Ramoneda titulada "L'aportació de les ciències socials al coneixement", una reflexió al voltant de l'aportació de les ciències socials (sociologia, economia, dret, etc) a la societat del coneixement del segle XXI.

Tal com ha anunciat Antoni Riera, el vicepresident de l'IEC i president de la Comissió Executiva del Centenari, durant aquests mesos s'han convocat un total de 484 actes que s'han articulat al voltant de 80 activitats que tocaven l'àmbit científic, de les arts, la música i les lletres. Segons Riera "tot el coneixement que han aportat els científics, a través d'aquests actes, s'ha d'utilitzar ara per repensar l'acadèmia. L'Institut del segle XXI no pot ser el mateix del segle XX".

L'acte de cloenda es podrà seguir en directe pel web de l'Institut, a través de l'enllaç següent:

<http://www.iec.cat/gc/ViewPage.action?siteNodeId=985&languageId=1&contentId=-1>.



## Sorprende y no sorprende

QUE LA SERIE "Vent maleït", dirigida per el menorquí Miguel Bosch, se estrenara el sàbado en horario nocturno en Barcelona Televisió con la emisió del primer capítol: "De com Chi arriba a una illa sense nom i cerca els seus objectes".

RECORDAR QUE LOS trece capítulos de esta serie, coproducida por la Xarxa de Televisions de Catalunya, fueran rodados en Menorca.

QUE DEMÀ es presentin a l'Espai Mallorca de Barcelona els llibres "Llits freds" i "Cartografies devastades", d'Hèctor Alonso i Sebastià Sansó, guanyadors dels Premis Miquel Àngel Riera de 2006 que convoca Sa Nostra.



ARXIU

QUE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS celebri el proper dimecres a Barcelona la sessió de clausura del seu primer centenari amb una conferència que pronunciarà Antoni Serra i Ramoneda, qui parlarà sobre "L'aportació de les ciències socials al coneixement".



## El Comentari



Joan Tudela  
joantudela@periodistes.org

### IEC, segle II

**A**quest any comença el segon segle de vida de l'Institut d'Estudis Catalans. Serà un temps en què l'IEC ben segur que no haurà de patir cap daltabaix institucional, però haurà d'actuar en una societat en què algunes de les seves funcions ja no tenen sentit i altres sí. Per exemple, els antics Estudis Universitaris Catalans de l'IEC no tindrien ara sentit en una societat com la nostra, que compta amb

universitats potents. En canvi, el conjunt de la feina de les seccions i de les societats filials continuarà tenint tot el sentit del món. Cal esperar que l'IEC protagonitzi amb èxit un segon segle de cultura i ciència als Països Catalans.

Les dues dictadures feixistes i anticatalanes que vam patir al segle XX van ser viscudes de manera diferent per l'IEC. Durant la dictadura de Primo de Rivera, l'Institut es va veure privat de

subvenció pública i de reconeixement oficial, però va continuar treballant de valent al servei de la ciència i de les humanitats; particularment fecunda, durant aquells anys foscos, va ser la tasca de Pompeu Fabra. La vitalitat de l'IEC es va mantenir fins al punt que, un any abans de la proclamació de la República, l'Institut va recuperar la posició institucional que tenia en temps de la Mancomunitat, gràcies al

**L'IEC va viure de manera diferent les dues dictadures feixistes i anticatalanes que vam patir al segle XX**

suport de la Diputació de Barcelona. En canvi, durant la certament més llarga i més cruel dictadura de Franco, l'Institut va arribar a caure en una atonia tan gran que el Congrés de Cultura Catalana, celebrat l'any 1977, és a dir, amb Franco ja ben mort i enterrat, va haver de reclamar a la nostra acadèmia nacional "l'adequació del seu funcionament a les necessitats dels temps que vivim".



## Catàleg d'una ingent tasca de recerca

per Montserrat Pagès i Paretas



**IEC. L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2007.**

L'Institut d'Estudis Catalans, una de les primeres creacions culturals del Noucentisme, que volia dotar el país dels instruments i de les infraestructures de què mancava, va ser fundat, el 18 de juny del 1907, ara ha fet cent anys, per Enric Prat de la Riba, president de la Diputació de Barcelona després del triomf electoral de Solidaritat Catalana. Destinat «a l'alta investigació científica de tots els aspectes

de la cultura catalana», havia de ser no pas una entitat honorífica, ans un ens viu que transformés els esforços individuals en empresa col·lectiva, per tal que la cultura catalana, desemparrada i desatesa per l'estat, fos equiparable a les altres cultures nacionals europees. La ingent tasca de recerca de l'IEC al llarg d'aquesta centúria, que ha transformat radicalment la societat catalana, es posa de manifest en el catàleg de l'exposició que commemora el seu aniversari, un llibre gruixut, amb textos dels presidents de les seccions i de les societats filials, coordinat per Josep M. Camarasa,





que destaca per la qualitat del seu disseny, el qual ajuda a fer atractiu el contingut, especialment el capítol del catàleg de les obres exposades, en la major part llibres i altres publicacions de l'Institut, i també documents valuosos del seu arxiu, catàleg que ocupa més de la meitat de llibre i és il·lustrat amb belles fotografies i dissenyat per a posar en relleu l'obra de l'Institut i la diversitat de disciplines que configuren el seu haver. Curiosament, aquesta modernitat del disseny gràfic, en correspondència amb el de la mateixa exposició, contrasta amb l'austeritat elegant i fortament noucentista, i en aquest sentit clàssica, de la majoria de publicacions històriques de l'IEC, tot evidenciant així, en aquest canvi estètic, com en el caràcter de l'exposició, plantejaments i reptes d'una nova època.

El contingut posa l'èmfasi en la tasca realitzada. A més dels pròlegs, encapçalats pel del president de l'IEC, el sociòleg Salvador Giner, comprèn tres parts diferenciades, la primera de les quals és un ampli capítol de presentació, primer de l'exposició, a càrrec d'Antoni Riera i Melis, medievalista i president de la Comissió Executiva del Centenari, i després de la història de la institució, apartat abordat per l'historiador Albert Balcells, de la Secció Històrico-Arqueològica i autor, juntament amb Enric Pujol i Santiago Izquierdo, de la *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*, de publicació recent (2002 i 2007). A continuació, hi ha la història de les distintes seccions, la Històrico-Arqueològica, la Filològica, la de Filosofia i Ciències Socials, la de Ciències Biològiques i la de Ciències i Tecnologia, complementada amb la de les societats filials que en depenen.

Dels membres fundadors de l'IEC destaquen sobretot tres figures: Antoni Rubió i Lluch, catedràtic de literatura a la Universitat de Barcelona i primer professor dels Estudis Universitaris Catalans; Josep Pijoan, arquitecte i historiador de l'art, descobridor de la pintura romànica catalana, i Josep Puig i Cadafalch, arquitecte i arqueòleg i mà dreta de

Prat de la Riba en matèria de política cultural i successor seu al capdavant de la Mancomunitat de Catalunya (1917). Els altres membres fundadors eren Jaume Massó i Torrents, estudiós de la historiografia i antic editor de «L'Avenç»; Joaquim Miret i Sans, eminent medievalista; Guillem M. De Brocà, jurista i estudiós del dret civil català; Miquel dels Sants Oliver, historiador de la literatura i gran periodista, i Pere Coromines, jurista, economista i escriptor. Les tendències polítiques d'uns i altres eren heterogènies, però els agermanava el seu catalanisme. La seu inicial, cedida per la Diputació de Barcelona, fou el segon pis del Palau de la Generalitat.

La primera expedició científica de l'Institut, la Missió arqueològicourídica a la ratlla d'Aragó, dirigida per Puig i Cadafalch, s'emprengué el mateix estiu del 1907, i al cap de poc sortia publicat el primer dels fascicles de «Les pintures murals catalanes», obra de Josep Pijoan. Un i altre esdeveniments, interrelacionats, i les obres i actuacions que en derivaren, tingueren una gran repercussió per a la història de l'arquitectura i de la pintura romànica catalanes. Altres publicacions pioneres de l'IEC, avui també uns clàssics, foren *Les monedes catalanes* de J. Botet i Sisó (1908), *L'arquitectura romànica a Catalunya* de J. Puig i Cadafalch, A. de Falguera i J. Goday (1909-1911) i *Documents per la història de la cultura catalana medieval* d'A. Rubió i Lluch, com també l'«Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans», on es publicaven les novetats, com la descoberta de l'Esculapi, l'estàtua grega d'Empúries, o les pintures rupestres del Cogul. Al nucli primitiu de la Secció Històrico-Arqueològica, el 1911 s'hi afegiren la Secció de Ciències i la Filològica, que el 1912, amb Pompeu Fabra, publicà les *Normes ortogràfiques*, el 1917 el *Diccionari ortogràfic* i el 1918 la *Gramàtica catalana*. D'altra banda, aviat sorgiren noves publicacions periòdiques, com els «Arxius de l'Institut de Ciències» i el «Butlletí de Dialectologia Catalana». Des de bon principi s'havia establert contacte i intercanvi de publicacions amb nombroses insti-

tucions acadèmiques i universitàries i, també, amb adquisicions i donacions de fons importants, com el de Marià Aguiló i el de Jacint Verdaguer, entre d'altres, es començà a formar la biblioteca de l'Institut, convertida en Biblioteca de Catalunya i oberta al públic el 1914.

En definitiva, aquesta és l'època gloriosa de l'Institut, la fundacional, en què es posaren les bases de totes aquestes disciplines i de moltes d'altres, que han constituït els fonaments de la cultura catalana en tots els àmbits. Després, amb la supressió de la Mancomunitat per la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930), l'IEC es veié privat de subvenció i de vida pública, tot i que l'aportació de diversos mecenes permeté que l'activitat investigadora prosseguís, i també les publicacions i la vinculació a la Unió Acadèmica Internacional. Amb la República i l'autonomia de Catalunya (1930-1939), l'Institut recuperà el suport econòmic, primer de la Diputació de Barcelona i després de la Generalitat, el reconeixement oficial i la major part dels seus serveis. La primavera del 1936 es traslladà a la nova seu de la Casa de Convalescència de l'antic Hospital de la Santa Creu. L'esclat de la guerra civil el juliol d'aquell any alterà la vida de l'Institut, que tanmateix conservà la protecció de la Generalitat i no interrompé la seva vida acadèmica, ni les publicacions. Però, el 1940, els vencedors de la guerra civil foragitaren l'IEC del seu estatge i li confiscaren els materials. En definitiva, l'Institut hagué de tornar a la clandestinitat i a sobreviure de les aportacions de particulars. Tanmateix, gràcies a aquests i a la tenacitat i la voluntat dels pocs membres que no havien mort o que havien retornat de l'exili, com Puig i Cadafalch, i del que en fou secretari durant molts anys, Ramon Aramon i Serra, es produí la recuperació de l'Institut, la represa de les publicacions i els projectes, la redacció d'uns Estatuts, la creació de noves seccions i de noves filials, i tot això progressivament fins que, un cop mort el dictador, en un reial decret del 26 de novembre del 1976 es reconei-



xia l'IEC com a corporació acadèmica, científica i cultural, l'àmbit d'actuació de la qual era el de les terres de llengua i cultura catalanes. Alhora, la Diputació de Barcelona li retornà la seu que havia ocupat els anys trenta, l'actual de la Casa de Convalescència de l'antic Hospital de la Santa Creu. D'aleshores ençà, altre cop, la normalitat, amb l'ampliació del nombre dels seus membres, la multiplicació de les publicacions, dels projectes de recerca, la creació de noves societats filials, la reforma dels Estatuts i la gran empena dels darrers anys amb la celebració de nombroses jornades científiques i simposis, la publicació d'un nou diccionari i dels primers volums de l'*Atlas lingüístic català*, del *Nomenclàtor oficial de Catalunya* i, com sempre, l'atenció a totes les terres de llengua catalana.

Els altres dos capítols del catàleg són, pròpiament, els del cos de l'exposició. El de la cronologia, on es relacionen per períodes de cinc anys els esdeveniments principals del món, dels Països Catalans i de l'Institut, els que s'ha considerat més importants i que figuren, també, als grans cilindres que simulen les espelmes del pastís d'aniversari de l'exposició, que hom ha col·locat tot a l'entorn del pati de la Casa de Convalescència.

I el tercer capítol és el del catàleg d'obres exposades, a què ja ens hem referit més amunt, amb un primer espai dedicat als protagonistes, amb els bustos de bronze de Prat de la Riba, Rubió i Lluch, Pijoan, Puig i Cadafalch, Pompeu Fabra, Eugeni d'Ors i Ramon Aramon. Els altres apartats són els que mostren l'extensa obra publicada, símbol i mostra material de la ingent tasca de l'Institut al llarg del seu primer centenari de vida, i s'intitulen, significativament, «La defensa del patrimoni», «L'estudi i la defensa de la llengua», «L'estímul i el suport a la recerca», «La vertebració de la comunitat científica catalana», «La divulgació del coneixement i de la recerca» i, a manera de cloenda altament simbòlica, «El llegat», fonament del futur.